

LW280

ТЪРГОВСКО И ОБЛИГАЦИОННО ПРАВО

Лектор: Доц.д-р К. Коев

Приета: Прот. №6/25.11.2022г.

АНОТАЦИЯ:

Търговското и облигационно право като учебна дисциплина изучава основите на търговското и облигационно право на Република България и има строго специфичен предмет — изучава видовете търговци, търговските сделки и процедурата по търговска несъстоятелност, гражданската дееспособност и правоспособност на лицата, понятието за договор, сключването и изпълнението (неизпълнението) на същия, някои особености при сключените договори във връзка с промяна на предмета или страните, както и основните видове граждански договори, които се срещат в практиката. Учебната дисциплина се преподава в две части — първата изучава видовете гражданско правни субекти, сделките които сключват, последиците от изпълнението и неизпълнението на сделките, втората - видовете търговци, търговски сделки и производството по несъстоятелност на търговците. В първата част, занимаваща се с гражданското право, е предпоставяща за втората част, тъй като редица институти на гражданското право се прилагат било по аналогия, било с някои специфични промени в търговското право. Във втората част се изучават видовете търговци, особените принципи и правила за всеки вид търговец, структурата на търговците юридически лица, особените способности за преобразуване на търговските дружества и правилата за ликвидация или несъстоятелност на търговските дружества. Вниманието е засилено при изучаването на особените правила за търговците, както и за установяване на приликите и разликите между отделните видове търговци и между търговските и облигационните сделки в гражданския оборот.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ИЗХОДНИ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

Дисциплината ще даде основни знания във връзка с търговското и облигационно право като едни от основните клонове на действащото ни право, тясно свързани с гражданския и търговския оборот и последиците от него в икономически, счетоводен и данъчен аспект. Студентите трябва да придобият знания за видовете гражданскоправни субекти (ФЛ и ЮЛ) и търговци, техните специфики и особеностите на гражданскоправните и търговските сделки като правопораждащи, правопогасяващи и правопроменящи ЮФ и за решаване на

основните въпроси, свързани с икономическите, счетоводните и данъчните проблеми, които възникват като правна последица.

ПРЕДПОСТАВКИ:

Няма такива, тъй като това е абсолютно нова и различна дисциплина за студентите, които изучават преди всичко икономически насочени науки и предмети. Връзката е преди всичко икономическа, тъй като един и същи правен резултат може да се постигне с различни правни средства (сделки), но икономическия резултат и преди всичко счетоводно-данъчните последици са различни.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно и дистанционно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Финанси	Задължителна		30			30	30			30
Счетоводство и контрол	Задължителна		30			30	30			30
Маркетинг	Задължителна		30			30	30			30
Бизнес администрация	Задължителна		30			30	30			30
МИО	Задължителна		30			30	30			30
ИМТ	Задължителна		30			30	30			30

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

I. ПЪРВА ЧАСТ

Раздел първи:

1. Правоспособност и дееспособност на физическите лица (ФЛ) и юридическите лица (ЮЛ) в ГП. Понятия и съдържание. Ограничения на съдържанието.

2. Юридически лица. Понятие и съдържание. Видове ЮЛ. Представителство. Държавата и общините като особени ЮЛ.

3. Субективни права и задължения. Понятие, съдържание и видове.

Раздел втори:

4. Облигационно право (ОП). Понятие и предмет. Разграничение от вещното право (ВП). Източници на ОП в обективен (законодателство) и в субективен аспект (юридически факти). Договор.

5. Договор. Понятие и съдържание. Сключване на договорите. Представителство.

6. Видове договори. Форма на договорите. Тълкуване на договорите.

7. Изпълнение. Принципи. Кому трябва да се изпълни. Кога трябва да се изпълни. Къде трябва да се изпълни. Какво трябва да се изпълни. На кого трябва да се изпълни.

8. Отклонения при изпълнението. Даване вместо изпълнение. Цесия (прехвърляне на субективни права). Заместване и встъпване в дълг. Новация.

9. Неизпълнение. Понятие и видове. Последици от неизпълнението.

10. Обезпечения на изпълнението – залог, ипотека и поръчителство. Павлов иск и сурогационен иск.

11. По-важни договори. Продажба. Замяна. Дарение. Заем. Наем. Договор за гражданско дружество.

12. Неоснователно обогатяване и непозволено увреждане (деликт).

II. ВТОРА ЧАСТ

Раздел първи:

13. Търговско право (ТП). Понятие, обща характеристика, принципи, източници и система.

14. Търговски регистър, действие на вписванията. Индивидуализиращи белези на търговеца – фирма (наименование), седалище и адрес на дейност. Клон на търговеца.

15. Търговско предприятие – Обща характеристика, обхват и съдържание. Прехвърляне на предприятието. Правни последици.

16. Търговско представителство. Обща характеристика. Видове търговско представителство – прокурист, търговски пълномощник и помощник, обикновен търговски представител и търговски посредник.

17. Общо понятие за търговец. Видове търговски дружества – обща характеристика и защита на правата на съдружниците.

Раздел втори:

18. Едноличен търговец.

19. Събирателно дружество. Командитно дружество. Командитно дружество с акции.

20. Дружество с ограничена отговорност. Учредяване, органи за управление, отношения между съдружниците.

21. Акционерно дружество. Обща характеристика, видове и учредяване. Акцията като ценна книга – понятие, видове и начини за прехвърляне. Облигация. Органи за управление, отношения между акционерите.

22. Кооперацията като търговец. Обща характеристика, органи за управление и представителство, имущество.

23. Концентрация на търговската дейност и обединения на търговците – консорциум и холдинг.

24. Преобразуване на търговските дружества. Обща характеристика. Видове преобразуване. Правни последици и отговорност.

25. Ликвидация на търговците. Процедура, правомощия на ликвидатора. Правни последици.

26. Потребителско право. Обща характеристика. Форми и средства за защита на потребителите. Потребителско право.

Раздел трети:

27. Търговски сделки – обща характеристика и видове. Сключване и изпълнение. Неизпълнение. Обезпечения.

28. По-важни търговски сделки. Търговска продажба. Лизинг и търговски наем. Факторинг. Франчайзинг. Комисионен договор.

29. Ценни книги. Обща характеристика. Прехвърляне на права, материализирани в ценните книги. Мениелница, запис на заповед, чек.

30. Производство по несъстоятелност. Предпоставки (неплатежоспособност и свръхзадълженост). Обща характеристика на процедурата.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

Учебните дейности се осъществяват посредством лекции (за студентите редовно и задочно обучение), тъй като не са предвидени семинарни занятия (и за двете форми на обучение). Затова методите на обучение включват правен анализ на текстовете от закона, обсъждане на теми, отговори на въпроси и решаване на казуси при изнасяне на лекционния курс.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ:

За студентите (редовно и задочно обучение) оценяването се извършва посредством участие в лекциите и с оглед на изпитни резултати.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Голева П. Търговско право. Обща част. Търговци, Апис, 2014 г., Пето допълнено и преработено издание;
2. Голева П., Втора част - търговски сделки. изд. Апис, 2015;
3. Стефанов, Г., Търговска несъстоятелност, изд. Абагар, 2018.
4. Стефанов, Г. Основи на гражданското право, изд. Абагар, 2007.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Голева, П. Деликтно право, изд. Нова звезда, 2018 г.;
2. Калайджиев, А., Облигационно право обща част, изд. Сиби, 2016;
3. Голева, П., Облигационно право, изд. Нова звезда, 2015;
4. Тасев, С. Деликтна отговорност, изд. Сиела, 2011 г.

ЦЕНТЪР ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И УПРАВЛЕНСКИ НАУКИ

ИЗПИТЕН ВЪПРОСНИК

:

LW280

ТЪРГОВСКО И ОБЛИГАЦИОННО ПРАВО

Лектор: Доц.д-р К. Коев

1. Правоспособност и дееспособност на физическите лица (ФЛ) и юридическите лица (ЮЛ) в ГП. Понятия и съдържание. Ограничения на съдържанието.

2. Юридически лица. Понятие и съдържание. Видове ЮЛ. Представителство. Държавата и общините като особени ЮЛ.

3. Субективни права и задължения. Понятие, съдържание и видове.

4. Облигационно право (ОП). Понятие и предмет. Разграничение от вещното право (ВП). Източници на ОП в обективен (законодателство) и в субективен аспект (юридически факти). Договор.

5. Договор. Понятие и съдържание. Сключване на договорите. Представителство.

6. Видове договори. Форма на договорите. Тълкуване на договорите.

7. Изпълнение. Принципи. Кому трябва да се изпълни. Кога трябва да се изпълни. Къде трябва да се изпълни. Какво трябва да се изпълни. На кого трябва да се изпълни.

8 Отклонения при изпълнението. Даване вместо изпълнение. Цесия (прехвърляне на субективни права). Заместване и встъпване в дълг. Новация.

9. Неизпълнение. Понятие и видове. Последници от неизпълнението.

10. Обезпечения на изпълнението – залог, ипотека и поръчителство. Павлов иск и сурогационен иск.

11. По-важни договори. Продажба. Замяна. Дарение. Заем. Наем. Договор за гражданско дружество.

12. Неоснователно обогатяване и непозволено увреждане (деликт).

13. Търговско право (ТП). Понятие, обща характеристика, принципи, източници и система.

14. Търговски регистър, действие на вписванията. Индивидуализиращи белези на търговеца – фирма (наименование), седалище и адрес на дейност. Клон на търговеца.

15. Търговско предприятие – Обща характеристика, обхват и съдържание. Прехвърляне на предприятието. Правни последици.

16. Търговско представителство. Обща характеристика. Видове търговско представителство – прокурист, търговски пълномощник и помощник, обикновен търговски представител и търговски посредник.

17. Общо понятие за търговец. Видове търговски дружества – обща характеристика и защита на правата на съдружниците.

18. Едноличен търговец.

19. Събирателно дружество. Командитно дружество. Командитно дружество с акции.

20. Дружество с ограничена отговорност. Учредяване, органи за управление, отношения между съдружниците.

21. Акционерно дружество. Обща характеристика, видове и учредяване. Акцията като ценна книга – понятие, видове и начини за прехвърляне. Облигация. Органи за управление, отношения между акционерите.

22. Кооперацията като търговец. Обща характеристика, органи за управление и представителство, имущество.

23. Концентрация на търговската дейност и обединения на търговците – консорциум и холдинг.

24. Преобразуване на търговските дружества. Обща характеристика. Видове преобразуване. Правни последици и отговорност.

25. Ликвидация на търговците. Процедура, правомощия на ликвидатора. Правни последици.

26..Потребителско право. Обща характеристика. Форми и средства за защита на потребителите. Потребителскоправо.

27. Търговски сделки – обща характеристика и видове. Сключване и изпълнение. Неизпълнение. Обезпечения.

28. По-важни търговски сделки. Търговска продажба. Лизинг и търговски наем. Факторинг. Франчайзинг. Комисионен договор.

29. Ценни книги. Обща характеристика. Прехвърляне на права, материализирани в ценните книги. Менителница, запис на заповед, чек.

30. Производство по несъстоятелност. Предпоставки (неплатежоспособност и свръхзадълженост). Обща характеристика на процедурата.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Учебници, пособия и коментари

1. Голева, П. Деликтно право, изд. Нова звезда, 2018 г.;
2. Калайджиев, А., Облигационно право обща част, изд. Сиби, 2016;
3. Голева, П., Облигационно право, изд. Нова звезда, 2015;
4. Тасев, С. Деликтна отговорност, изд. Сиела, 2011 г.
5. Голева П. Търговско право. Обща част. Търговци, Апис, 2014 г.,
Пето допълнено и преработено издание;
6. Голева П., Втора част - търговски сделки. изд. Апис, 2015;
7. Стефанов, Г., Търговска несъстоятелност, изд. Абагар, 2018.
8. Стефанов, Г. Основи на гражданското право, изд. Абагар, 2007.